

Tweede Kamer Rondetafelgesprek Verduurzaming financiële sector, 17 december 2019

De klimaatcrisis vraagt om actie op grote schaal. Ook van banken. ING neemt drie stappen om zo veel mogelijk verandering in gang te zetten. Ten eerste brengen wij onze eigen leningenportefeuille in lijn met het Klimaatakkoord. Ten tweede delen wij de methodes die wij gebruiken en de inzichten die wij opdoen publiek. Ten derde brengen wij internationaal banken bij elkaar om een zo groot mogelijke coalitie te vormen. Zodat wereldwijd financiële instellingen hun balans inzetten om de overgang naar een CO2-arme en klimaatbestendige maatschappij te stimuleren. Samen met de overheid.

Elke bank kan door keuzes te maken in financiering bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Waar en hoe de meeste impact behaald kan worden is mede afhankelijk van profiel en portfolio. ING is actief in meer dan 40 landen en heeft een brede portefeuille, variërend van hypotheek tot leningen aan multinationale bedrijven in alle sectoren van de economie. Dat brengt zowel een verantwoordelijkheid als kansen met zich mee. Wij kunnen onze klanten helpen in de overgang naar een bedrijfsvoering in lijn met het Parijsakkoord. En dat is ook het juiste om te doen.

Daarom heeft ING in september 2018 aangekondigd om onze leningenportefeuille van € 600 miljard in lijn te brengen met het Klimaatakkoord van Parijs. Wij noemen onze aanpak om daar te komen Terra¹. Binnen Terra gebruiken wij meerdere meetmethodes (PACTA, PCAF, Deltaplan, Poseidon Principles) en methodes voor target setting (PACTA, SBTi, Paris Proof Method) naast elkaar; voor elke sector kiezen we de meest effectieve combinatie. Samen met andere banken, experts en ngo's werken wij aan de verdere ontwikkeling van deze methodes. Daarmee willen wij laten zien dat die methodes elkaar uitstekend kunnen aanvullen en we hopen hierdoor meer verbinding te creëren.

Inmiddels hebben wij onze eerste klimaatrapportage gepubliceerd². Hierin geven wij per sector inzicht in welke mate onze leningenportefeuille in lijn is met de doelstellingen van Parijs, wat het pad is naar 2050 (het relevante klimaatscenario) en hoe de markt presteert, uitgedrukt in CO2-intensiteit. Hiervoor hebben wij het 'climate alignment dashboard' ontwikkeld dat in één oogopslag laat zien waar een portefeuille staat. ING was de eerste bank om een dergelijk 'climate alignment' rapport te publiceren. Wij verwachten dat banken met wie wij samenwerken snel zullen volgen, zodat transparantie op grotere schaal wordt bereikt.

Want uiteindelijk moet de hele sector zijn financiering afstemmen op het Akkoord van Parijs om een significante impact te maken. Daarom maken wij ons niet alleen hard voor het commitment waarmee de financiële sector de klimaatdoelstellingen van de Nederlandse overheid ondersteunt, maar ook voor internationale samenwerking tussen banken. Zo hebben in september op het hoofdkantoor van de VN in New York 130 banken de UNEP FI Principles for Responsible Banking³ ondertekend. ING was 'founding signatory' en voorzitter van de Banking Committee onder wiens toezicht de Principles zijn ontwikkeld.

¹ Zie <https://www.ing.com/Sustainability/Sustainable-business/Terra-approach.htm>

² Zie <https://www.ing.com/Newsroom/News/Press-releases/ING-publishes-first-Terra-progress-report.htm>

³ Zie <https://www.unepfi.org/banking/bankingprinciples/>

De Principles for Responsible Banking bieden een gemeenschappelijk raamwerk voor banken wereldwijd voor wat 'verantwoordelijk bankieren' betekent. Het startpunt is hoe banken invulling kunnen geven aan het Klimaatakkoord van Parijs en de Sustainable Development Goals. Banken die tekenen verplichten zich ook tot het publiceren van doelstellingen en het hierover publiekelijk rapporteren. ING en 33 andere banken zijn nog een stap verder gegaan en hebben ook de bijbehorende Collective Commitment to Climate Action⁴ ondertekend. Dit commitment geeft voor wat betreft klimaatactie concreet vorm en richting aan de Principles.

Dit Collective Commitment to Climate Action bouwt voort op de Katowice Commitment⁵ die ING en in navolging vier andere banken (BBVA, BNP Paribas, Société Générale en Standard Chartered) eind vorig jaar op de klimaatop in Polen aankondigden. En de Katowice Commitment is weer geënt op ING's eigen klimaatambitie. In de commitment staat dat de ondertekenende banken hun leningenportefeuilles in lijn brengen met het Klimaatakkoord van Parijs door samen te werken en binnen een jaar concrete acties te ondernemen en hierover publiekelijk te rapporteren. Hiermee kunnen banken verantwoordelijk worden gehouden.

Dit zijn belangrijke stappen. Maar er is meer nodig. Wij hopen dat zich het komende jaar op weg naar de klimaatop in Nederland en COP26 in Glasgow nog veel meer banken aansluiten. Maar vooral dat nog veel meer banken en andere financiële instellingen voortgang laten zien. Door inzicht te geven in waar portefeuilles staan ten opzichte van de klimaatdoelstellingen, door open te zijn over dilemma's en door samen te werken in de verdere ontwikkeling van methodes. En vooral door samen met onze klanten te werken aan het in lijn brengen van leningen met het Klimaatakkoord. Zo is in 2018 de financiering van hernieuwbare elektriciteitsproductie gegroeid naar zo'n € 5 miljard terwijl onze kolenportefeuille met bijna 50% is afgenomen naar € 230 miljoen en bouwen we het aandeel kolen af naar 0 richting 2025.

Daar hebben wij en onze klanten de overheid bij nodig. Om de markt te laten werken ten gunste van het Klimaatakkoord is een effectieve, zo internationaal mogelijke CO₂-prijs van groot belang. Daarnaast verwachten wij dat de overheid innovaties zoals nieuwe duurzame technologieën stimuleert. Hier kan Invest-NL een belangrijke rol in spelen. Ook in het beschikbaar maken van data zien we een rol voor de overheid. Bijvoorbeeld het verstrekken van data aan woningeigenaren ten aanzien van de energieconsumptie van hun huis. De huidige energielabels geven een indicatie, maar het kunnen sturen en aanspreken op daadwerkelijk verbruik maakt de afstand tot de doelstellingen van Parijs beter inzichtelijk.

Ten slotte vragen wij de overheid om per sector klimaatscenario's ('climate alignment pathways') te schetsen, met heldere doelstellingen en kaders. Het verplicht maken van een C-label of beter per 2023 voor commercieel vastgoed is een goed voorbeeld van dit laatste. Deze nationale sectorscenario's schetsen welke mix van technologieën de Nederlandse economie in 2050 zou moeten kennen, bijvoorbeeld welke mix van hernieuwbare energie en aardgasgestookte centrales in de elektriciteitsproductie. Dan kan de financiële sector ook echt haar rol pakken: namelijk het aanjagen en ondersteunen van onze klanten in hun transitie in lijn met deze scenario's.

⁴ Zie <https://www.unepfi.org/news/industries/banking/collective-commitment-to-climate-action/>

⁵ <https://www.ing.com/Newsroom/News/ING-talks-climate-in-Katowice-at-COP24.htm>

Wij vinden het belangrijk dat Nederland hierbij zo veel mogelijk aansluit bij relevante internationale ontwikkelingen zoals de uitwerking van het EU Sustainable Finance Action Plan maar ook de recent voorgestelde Green Deal. ING ondersteunt en waardeert het ambitieniveau zoals uitgesproken door Frans Timmermans alsmede de focus op actie en snelheid. Ook hier geldt dat wij overheden vragen om de richting te bepalen door het uitwerken van nationale sectorscenario's, geflankeerd door beleid en indien nodig ondersteunende of beperkende wetgeving.

Een gemeenschappelijke standaard en rapportagerichtlijnen op Europees niveau – niet alleen voor financiële instellingen maar juist ook voor ondernemingen – completeren het geheel en zijn nodig om niet alleen dezelfde taal te spreken, maar ook om dubbeltelling te voorkomen.

Samenvattend, banken hebben een belangrijke rol in het financieren van klimaatactie. Dat begint met het in lijn brengen van onze eigen leningenportefeuille met het Klimaatakkoord. Daarnaast is het delen van methodes om daar te komen cruciaal om op de beste manier snelheid te maken. Dat is ook waarom wij onze inzichten en dilemma's publiceren om de dialoog aan te jagen en openbaar verantwoording afleggen over het invullen van onze klimaatambitie. Internationale samenwerking tussen banken is de volgende stap in het vergroten van onze gezamenlijke impact. Hier blijven wij ons hard voor maken, want een geleidelijk en betrouwbaar transitie pad biedt de meeste kansen op een inclusieve overgang naar een CO2-arme en klimaatbestendige maatschappij, voor alle betrokkenen.